Քառասուներորդ համարի թաքնված պատմությունը - Թիվ երեսուներեք

Եզեկիել թիվ տասնչորս

Jeff Pippenger
2026-10-27

Ծննդոց գրքի չորրորդ և հինգերորդ գլուխներում Կայենի տոհմաբանությունը հակադրվում է Սեթի տոհմաբանությանը:

Բարի Ղամեքը և չար Ղամեքը

Երկու տոհմագծերը ներկայացնում են կորուսյալների և փրկվածների միջև հակադրությունը, իսկ այդ երկու տոհմագծերի որոշ ժառանգներ ներկայացնում են հակադրվող տոհմագծերի զուգահեռ «ժառանգ-խորհրդանիշներ»: Կայենը ներկայացնում է մարդկանց մի խավ, որոնք մեղքի համար չեն ապաշխարում և ողբում են միայն իրենց սեփական վիճակը:

> Եվ նա ասաց. «Ի՞նչ ես արել: Քո եղբոր արյան ձայնը հողից աղաղակում է ինձ: Եվ այժմ դու անիծյալ ես այն հողից, որն իր բերանը բացեց՝ քո ձեռքից եղբորդ արյունն ընդունելու համար: Երբ հողը մշակես, այն այսուհետև իր ուժը չի տա քեզ. երկրի վրա փախստական ու թափառական կլինես»: Եվ Կայենն ասաց Տիրոջը. «Իմ պատիժն ավելի ծանր է, քան կարող եմ կրել: Ահա այսօր դու ինձ վտարեցիր երկրի երեսից, և քո երեսից թաքնված պիտի լինեմ. երկրի վրա փախստական ու թափառական պիտի լինեմ, և ով ինձ գտնի, կսպանի ինձ»: Եվ Տերն ասաց նրան. «Ուստի ով որ սպանի Կայենին, նրանից յոթնապատիկ վրեժ պիտի առնվի»: Եվ Տերը Կայենի վրա նշան դրեց, որպեսզի նրան գտնողներից ոչ ոք չսպանի նրան: Եվ Կայենը հեռացավ Տիրոջ ներկայությունից և բնակվեց Նոդի երկրում՝ Եդեմից արևելք: Ծննդոց 4:10–16:

Կայենը ներկայացնում է չապաշխարող մարդկանց մի դաս, որոնք կենտրոնանում են միայն իրենց իսկ ողբալի վիճակի վրա, որին իրենք իրենց են հասցրել՝ հրաժարվելով բարին գործելու ձգտումից:

> Բայց Կայենին և նրա ընծային բարեհաճությամբ չնայեց: Եվ Կայենը սաստիկ բարկացավ, և նրա դեմքը մռայլվեց: Եվ Տերն ասաց Կայենին. «Ինչո՞ւ ես բարկացել, և ինչո՞ւ է դեմքդ մռայլվել: Եթե բարին գործես, մի՞թե չես ընդունվի: Իսկ եթե բարին չգործես, մեղքը դռան մոտ պառկած է: Նրա փափագը դեպի քեզ պիտի ուղղվի, և դու պիտի իշխես նրա վրա»: Ծննդոց 4:5–7:

Վեց մահ՝ երեք Ալֆա և երեք Օմեգա

Վերջին հոդվածներում մենք Ենովքին ներկայացրել ենք որպես առաջին հրեշտակի խորհրդանիշ, Ղամեքին՝ որպես երկրորդ հրեշտակի խորհրդանիշ, Մաթուսաղային՝

որպես կեսգիշերային աղաղակ, իսկ Նոյին՝ որպես երրորդ հրեշտակ։ Սեթի տոհմից Ղամեքը մահացավ յոթ հարյուր յոթանասունյոթ տարեկան հասակում՝ ջրհեղեղից հինգ տարի առաջ, իսկ Մաթուսաղան մահացավ ջրհեղեղի ժամանակ։ Ղամեքի մահվանը հինգ տարի անց հաջորդեց Մաթուսաղայի մահը, ուստի նրանց մահերը նախապատկերում են Եզեկիելի կնոջ մահը, որին մեկուկես տարի անց (1.5) հաջորդեց Երուսաղեմի՝ Գառան կնոջ մահը։

> Եվ ես՝ Հովհաննես, տեսա սուրբ քաղաքը՝ նոր Երուսաղեմը, որ իջնում էր երկնքից՝ Աստծու մոտից, պատրաստված հարսի պես՝ զարդարված իր ամուսնու համար։ Հայտնություն 21:2։

Եզեկիելի կնոջ և Ղամեքի ալֆա մահերը, որոնք կապվում են Երուսաղեմի և Մաթուսաղայի օմեգա մահերի հետ, նախապատկերում էին Հովհաննես Պալեոլոգոսի մահը, որին հինգ տարի անց հաջորդեց Կոստանդին Տասնմեկերորդի մահը Կոստանդնուպոլսի պարիսպների վրա։ Ղամեքի գիծը մատնանշում է հինգ տարի, որոնց վերջում կա կենդանիների գաղթի յոթօրյա ժամանակահատված։ Արևելյան Հռոմի գիծը ներկայացնում է հինգ տարի, ինչպես նաև այդ ընդհանուր հինգ տարիների ներսում ընկած քառամյա ժամանակահատված։ Եզեկիելի գիծը ներկայացնում է թե՛ երկու տարի, թե՛ մեկ ամբողջ հինգ տասնորդական տարի (1.5)։ Եզեկիելի գիծը, որը ներկայացնում է Բաբելոնի կողմից Երուսաղեմի կործանումը, համընկնում է Հռոմի կողմից Երուսաղեմի երկրորդ կործանման հետ՝ 66 թվականից մինչև 70 թվականը։ Երուսաղեմի կործանման հռոմեական գիծը տալիս է և՛ չորս տարվա, և՛ երեքուկես տարվա ժամանակահատված։ Այդ չորս խորհրդանշական գծերից յուրաքանչյուրն իր մարգարեական վկայության մեջ տվել է ոչ թե մեկ, այլ երկու խորհրդանշական ժամանակահատված։

Ղամեքը, Հովհաննես Պալեոլոգոսը և Եզեկիելի կինը ներկայացնում են մի ժամանակաշրջանի ալֆա ուղենիշը, որն ավարտվում է օմեգա մահով։ Երեք գծերից երկուսը ներկայացնում են պաշարում, որն ավարտվում է իրենց համապատասխան զուգակիցների մահով։ Մյուսն ավարտվում է այն ժամանակ, երբ կենդանիները մտնում են տապան։ Օմեգա զուգակիցը Նոյի ջրհեղեղը համադրում է Երուսաղեմի կործանման և Կոստանդնուպոլսի պարիսպների ավերման հետ։ Օմեգա բոլոր երեք խորհրդանիշները ներկայացնում են շնորհաց ժամանակի ավարտը՝ մոտալուտ կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ։

Անշուշտ, Նոյի տապանի վկայության մեջ պաշարում չկար, սակայն տապան մուտք գործելու համար պետք է որ թեքահարթակ եղած լիներ։ Եթե բեռնման թեքահարթակը դիտարկվում է որպես պաշարման թեքահարթակի նախապատկեր, ապա մահվան բոլոր երեք վկայությունները մատնանշում են պաշարում։ Երուսաղեմի կործանման՝ 66-ից մինչև 70 թվականներն ընդգրկող հռոմեական գծում 66 թվականին Կեստիոսը պաշարում իրականացրեց, իսկ 70 թվականին Տիտոսն իրականացրեց երկրորդ պաշարումը։

Չորս տարի

1453 թվականին Կոստանդնուպոլսի պաշարմամբ ավարտվող չորս տարիները ներկայացնում են Հայտնության իններորդ գլխի «հինգ ամիսների» իսլամական մարգարեության երկրորդ քառամյա ժամանակաշրջանը։ «Հինգ ամիսների» մարգարեության առաջին քառամյա ժամանակաշրջանը տևել է 1333 թվականից մինչև 1337 թվականը՝ Նիկոմեդիայի պաշարման ընթացքում։ Այդ պաշարումը նաև նշանավորում էր 1299 թվականի հուլիսի 27-ից հաշված երեսունութ տարիների ավարտը։ Երուսաղեմի երկու կործանումները, Կոստանդնուպոլսի մեկ կործանումը, ջրհեղեղը և Նիկոմեդիայի պաշարումը մ.թ.ա. 200 թվականից մինչև մ.թ.ա. 198 թվականը տևած Պանիումի արշավանքի հինգ վկաներ են, իսկ այդ արշավանքը կլիներ վեցերորդ վկան, և կան նաև մի քանի այլ վկաներ։

Երուսաղեմի երկու կործանումներն էլ հեշտությամբ համադրվում են՝ «տող առ տող»։ Ջրհեղեղը և Արևելյան Հռոմի գիծը համադրվում են երկուսին էլ ընդհանուր ալֆա և օմեգա մահերի միջոցով։ Պանիումի արշավանքը մասնավորապես համադրվում է Եզեկիելի՝ մ.թ.ա. 587 թվականի գծի հետ, քանի որ պաշարման երկու ժամանակահատվածներից յուրաքանչյուրն ընդգրկում է երկու տարի։ Պանիումը ներկայացված է Դանիելի տասնմեկերորդ գլխի տասնհինգերորդ համարում, որը նախորդում է մոտալուտ կիրակնօրյա օրենքը ներկայացնող տասնվեցերորդ համարին, ճիշտ այնպես, ինչպես այդ օրենքը ներկայացնում էին Երուսաղեմի կործանումները մ.թ.ա. 586 և մ.թ. 70 թվականներին։ Պանիումի ճակատամարտի և Սիդոնի պաշարման երկամյա ժամանակահատվածն այս գծերից յուրաքանչյուրը տեղավորում է Դանիելի տասնմեկերորդ գլխի քառասուներորդ համարի թաքնված պատմության մեջ։

Նշան

Երուսաղեմի երկու կործանումներից յուրաքանչյուրի պաշարման առաջին մարգարեական ուղենիշը նշան է ներկայացնում. Կեստիոսը՝ 66 թվականին, և Եզեկիելի կնոջ մահը երկուսն էլ ալֆա նշաններ էին։ Ղամեքը նույնպես առաջին ուղենիշն է, և, հետևաբար, երկուսի վկայության հիման վրա Ղամեքը նույնպես նշան է։ Նրա 777-ամյա հասակը ներկայացնում է հաղթական եկեղեցու նշանը, որը բաղկացած է երեք տարրից՝ մարգարեից, քահանայից և թագավորից։

> Եվ իմ շաբաթներն էլ տվեցի նրանց, որ նշան լինեն իմ և նրանց միջև, որպեսզի իմանան, որ ես եմ նրանց սրբացնող Տերը։ Եզեկիել 20։12։

300 տարի

Ենովքը, որը Սեթի տոհմագծով Ադամից յոթերորդն էր, 300 տարի քայլեց Աստծու հետ և երկինք վերցվեց։ «300»-ը խորհրդանիշն է 1843 թվականի ռահվիրաների երեք հարյուր գծապատկերների, դրանց համապատասխանող երեք հարյուր միլլերական քարոզիչների, ինչպես նաև Գեդեոնի երեք հարյուր հոգանոց զորքի։ Ենովքը, միլլերական քարոզիչները և Գեդեոնի երեք հարյուր զինվորները խորհրդանշում են հարյուր քառասունչորս հազարին։ Սամսոնը վերցրեց 300 աղվես և զույգ-զույգ կապեց իրար՝ այդպիսով մատնանշելով 150-ը և կապով միավորված մի խորհրդանիշ, որի

ընդհանուր թիվը երեք հարյուր է։

> Եվ Սամսոնը գնաց և երեք հարյուր աղվես բռնեց, ջահեր վերցրեց, աղվեսներին պոչ պոչի դարձրեց և յուրաքանչյուր երկու պոչի միջև մի ջահ դրեց։ Եվ երբ ջահերը վառեց, աղվեսներին բաց թողեց փղշտացիների չհնձված արտերի մեջ և այրեց թե՛ խրձադեզերը, թե՛ չհնձված հացահատիկը՝ խաղողի այգիների ու ձիթենիների հետ միասին։ Դատավորներ 15:4, 5։

Հայտնության իններորդ գլխում իսլամին վերաբերող երկու հնգամսյա մարգարեությունները «կրակն» ու «պոչերը» մատնանշում են որպես իսլամի բնորոշ հատկանիշներ։

> Եվ այսպես տեսիլքում տեսա ձիերին և նրանց վրա նստածներին, որոնք կրակագույն, հակինթագույն և ծծմբագույն լանջապանակներ ունեին. և ձիերի գլուխներն առյուծների գլուխների նման էին, և նրանց բերաններից կրակ, ծուխ ու ծծումբ էր դուրս գալիս։ Այս երեքից՝ նրանց բերաններից դուրս եկող կրակից, ծխից և ծծմբից, մարդկանց մեկ երրորդը սպանվեց։ Որովհետև նրանց զորությունը նրանց բերանում է և նրանց պոչերում. քանի որ նրանց պոչերն օձերի նման էին և գլուխներ ունեին, և դրանցով նրանք վնաս են պատճառում։ Հայտնություն 9:17–19։

Իսլամի զորությունը թե՛ նրանց բերաններում է, թե՛ նրանց պոչերում։

> Եվ նրանք կարիճների նման պոչեր ունեին, և նրանց պոչերում խայթեր կային. և նրանք իշխանություն ունեին հինգ ամիս մարդկանց վնասելու։ Եվ իրենց վրա թագավոր ունեին՝ անդունդի հրեշտակին, որի անունը եբրայերեն Աբադդոն է, իսկ հունարեն՝ Ապողիոն։ Հայտնություն 9:10, 11։

Իսլամի՝ տանջելու և սպանելու զորությունը թե՛ նրանց բերաններում է, թե՛ պոչերում, որոնք դուրս են գալիս նրանց բերաններից ու պոչերից։

> Ուստի Տերը մեկ օրում Իսրայելից կկտրի գլուխն ու պոչը, ճյուղն ու կնյունը։ Ծերն ու պատվարժանը գլուխն են, իսկ սուտ ուսուցանող մարգարեն՝ պոչը։ Քանզի այս ժողովրդի առաջնորդները նրան մոլորեցնում են, և նրանց առաջնորդածները կործանվում են։ Եսայի 9:14–16։

Իսլամն ու Իսրայելը մարգարեական առումով փոխկապակցված են, քանի որ երկուսն էլ Աբրահամի զավակներն են, և յուրաքանչյուր գծում «գլուխը» «ծերն ու պատվավորն» է, իսկ «պոչը»՝ «սուտ ուսուցանող մարգարեն»։ Իսլամի համար սուտ ուսուցանած հին մարգարեն Մուհամմեդն է։ Ղուրանը ներկայացնում է այն ստերը, որոնք մղում են իսլամի մորեխներին, իսկ ծերն ու պատվավորը նրանց քաղաքական ղեկավարությունն է։ Իսլամն ուղղորդվում է պետական կառավարչության (բերան) կողմից, որն առաջնորդվում է Ղուրանի ստերով (պոչ)։ Սամսոնի երեք հարյուր աղվեսները բաժանվեցին հինգական ամսվա երկու խմբի, որոնք պետք է տանջեն և սպանեն կրակի, ծխի ու ծծմբի միջոցով։

Կրակ, ծուխ և ծծումբ

Կրակը, ծուխն ու ծծումբը կրում են երեք հրեշտակների մարգարեական հատկանիշները։ Առաջինն ու վերջինը կրակի տեսակներ են։ «Ծծումբ» բառի արմատը մատնանշում է աստվածային փայլատակում։ Կրակը պատգամի խորհրդանիշ է. ծուխը պատգամի ազդեցությունն է, իսկ ծծումբը մատնանշում է կրոնական պատգամ։ Երեքն էլ Հայտնության տասնչորսերորդ գլխի երեք հրեշտակների ճշմարիտ պատգամի կեղծ նմանակումներն են։ Երկաթե լանջապանակը ներկայացված է որպես կրակ, հակինթ և ծծումբ։ Այն քահանայապետի լանջապանակի կեղծ նմանակումն է։ Քահանայապետի լանջապանակը խորհրդանշում է հարյուր քառասունչորս հազարին՝ որպես մարդկային տասներկու գոհարների, որոնք միավորված են Ուրիմով և Թումիմով խորհրդանշվող Աստվածության հետ։ Հնում հակինթը մուգ կապտասև կամ մթավուն մանուշակագույն էր։ Իսլամի լանջապանակի հակինթը համապատասխանում է այն ծխին, որը դուրս է գալիս իսլամի բերաններից (պետություն) և պոչերից (եկեղեցի)։

Ենովքի՝ Աստծու հետ 300 տարի քայլելուց հետո երկինք վերցվելը 300 թիվը կապում է առաջին հրեշտակի պատգամի հետ, որն ի հայտ եկավ 1798 թվականին։ Առաջին հրեշտակի այդ պատգամը զորություն ստացավ 1840 թվականի օգոստոսի 11-ին՝ Հայտնության իններորդ գլխում տրված հինգ ամիսների մասին մարգարեության կատարմամբ։ Այդ գլխում հիշատակված հնգամսյա երկու ժամանակահատվածները միմյանց են կապվում տող առ տող։ Միայն վերջերս է հասկացվել, որ հինգերորդ և տասներորդ համարներում հիշատակված հինգ ամիսները հարյուր հիսունական տարի տևող երկու առանձին ժամանակահատվածներ են։ Երբ այդ ճշմարտությունը հասկացվեց, Սամսոնն աղվեսներին իրար կապեց՝ կազմելով հարյուր հիսուն զույգ աղվես։

Սամսոնի (որի անունը նշանակում է «արև») մարգարեական պատմության մեջ այն «ծուխը», որն անդունդից դուրս եկավ այն ժամանակ, երբ բանալին ներկայացված էր Նինվեի ճակատամարտով, խավարով ծածկեց արևը։ Միլլերականները իսլամական անդունդի ծխով արևի ծածկվելը ճիշտ մեկնաբանեցին որպես արևով (Սամսոնով) խորհրդանշված Քրիստոսի ավետարանի ծածկվելը։ Սամսոնի վկայության և Հայտնության գրքի իններորդից տասնմեկերորդ գլուխներում ներկայացված իսլամի միջև կան նաև մի շարք այլ կապեր։

Սամսոնի պատմության մեջ երեք թիվը դրսևորվում է հարսանիքի հյուրերին հանելուկը լուծելու համար հատկացված երեք օրերով։ Սամսոնն առնչվում է երեք կանանց՝ իր թամնացի կնոջը, պոռնիկին և Դալիլային։ Տիրոջ Հոգին երեք անգամ իջնում է Սամսոնի վրա՝ առյուծի հետ հանդիպելիս, Ասկաղոնում և Լեքիում։ Ճշմարտությունն ասելուց առաջ Սամսոնը Դալիլային երեք կեղծ պատասխան է տալիս։ Երեք թիվը խորհրդանշում է Աստվածությունը, ինչպես նաև վիշապից, գազանից և սուտ մարգարեից կազմված կեղծ աստվածությունն ու հաղթանակած եկեղեցու եռամաս կազմությունը։

Երեսունը քահանայի թիվն է, և Սամսոնի հարսանեկան խնջույքին բերված ընկերները երեսունն էին։ Ապա Սամսոնը գրազ եկավ՝ խոստանալով երեսուն սավան և երեսուն հանդերձ, եթե հյուրերը կարողանային լուծել հանելուկը։ Երբ նրա հանելուկի

գաղտնիքը մատնվեց, Սամսոնը սպանեց Ասկաղոնի երեսուն մարդու՝ գրազը վճարելու համար։ Երեսուն թիվը 300-ի մարգարեական տասանորդն է, և, Ենովքի՝ երեք հարյուր տարի Աստծու հետ քայլելուն համահունչ, Սամսոնի բռնած և հարյուր հիսուն զույգով իրար կապած երեք հարյուր աղվեսները կապվում են Հայտնության իններորդ գլխի՝ հինգ ամսվա մասին երկու մարգարեությունների հետ, որոնք միմյանց են կապվում տող առ տող մեթոդաբանությամբ։ Երեք հարյուրը երեք հազարի մարգարեական տասանորդն է, իսկ երեք հազարը ներկայացնում է մնացորդ՝ լինի դա արդար մնացորդ, որը ներկայացնում են Պենտեկոստեի օրը դարձի եկածները, թե անարդար մնացորդ, որը ներկայացնում են ոսկե հորթի շուրջ ծագած ապստամբության ժամանակ ղևտացիների ձեռքով սպանվածները։

Ոսկե հորթի հետ կապված ապստամբությունն ու Պենտեկոստեի օրը դարձի եկածները երկուսն էլ մարգարեաբար համընկնում են շուտով ընդունվելիք կիրակնօրյա օրենքի հանգրվանում։ Մեկ մնացորդը ներկայացնում է թե՛ Աստծո ուխտի ժողովրդի միջից մի մնացորդ, թե՛ Աստծո ուխտի ժողովրդի հոտից դուրս գտնվողների միջից մի մնացորդ։ Սամսոնի վկայության մեջ երեք հազարի մասին առաջին հիշատակումը վերաբերում է այն հրեաներին, որոնք Սամսոնին գերեվարեցին՝ փղշտացիներին հանդարտեցնելու համար, իսկ երկրորդը՝ փղշտացիներին։ Դատաստանը սկսվում է Աստծո տնից, ապա՝ տասնմեկերորդ ժամի մշակներից, որոնք դեռ Բաբելոնում են։ Սամսոնի վկայությունը հաստատում է թե՛ այն, որ երեք հազարը մնացորդի խորհրդանիշ է, թե՛ դատաստանի գործընթացի հաջորդականությունը։ Ենովքը երեք հարյուր տարի քայլեց Աստծո հետ՝ այդպիսով խորհրդանշելով Աստծո ուխտի ժողովրդի այն մնացորդին, որը մահ չի ճաշակում։ Այդ մնացորդը հարյուր քառասունչորս հազարն է, որոնք Հայտնության յոթերորդ գլխում հակադրվում են մեծ բազմությանը։

300-ի տասանորդը 30 է, որը քահանայի խորհրդանիշն է, իսկ երեք թիվը, իր հերթին, որպես երեսունի տասանորդ, խորհրդանշում է Աստվածությունը, ինչպես նաև վիշապի, գազանի և սուտ մարգարեի կեղծ աստվածությունը։ Երեքը նաև խորհրդանշում է հաղթական եկեղեցու եռաբաժանումը, որը ներկայացնում են Դավիթ թագավորը, որն սկսեց թագավորել երեսուն տարեկան հասակում, Հովսեփ քահանան, որն սկսեց ծառայել երեսուն տարեկան հասակում, և Եզեկիել մարգարեն ու քահանան, որն իր քսաներկուամյա ծառայությունն սկսեց տասնյոթերորդ հոբելյանական շրջափուլի երեսուներորդ տարում։ Որպես քահանա՝ նա երեսուն տարեկան կլիներ։

Որպես մարգարե, քահանա և թագավոր ներկայացված երեք խորհրդանշական էություններից յուրաքանչյուրը պաշարման սկիզբը նշող ուղենիշի պահին ստանում է Աստծու՝ յոթերորդ օրվա շաբաթի կնիքը։ Մահվան երկու վկաները, 66 թվականին Երուսաղեմի կործանման երկրորդական վկայության հետ միասին, երեք վկայություն են տալիս այն մասին, որ պաշարման ուղենիշը «նշան» է։

Անցման ուղենիշը

Երբ սկսվում է պաշարումը, Աստծո եռամաս հաղթական եկեղեցին կնքվում է, ինչպես խորհրդանշորեն ներկայացվում է Ղամեքի միջոցով։ Եզեկիելի կնոջ մահը ցույց է

տալիս, որ հենց այդ նույն հանգրվանում ուխտի նախկին ժողովուրդը լիովին շրջանցվում է: Այդ հանգրվանը մատնանշում է Լաոդիկեից Ֆիլադելֆիա անցումը, որը պատկերվում է նաև նրանով, որ մարտնչող եկեղեցին վերածվում է հաղթական եկեղեցու՝ այդպիսով դառնալով ութերորդ եկեղեցին, որը յոթից է: Երրորդ հրեշտակի միլլերական պատմության մեջ, որն ընդգրկում էր 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ից մինչև 1863 թվականի ապստամբությունն ընկած ժամանակահատվածը, այդ հանգրվանը ներկայացնում էր 1856 թվականի շրջանը, երբ թե՛ Ջեյմս Ուայթը, թե՛ Էլեն Ուայթը սկսեցին շարժումը բնորոշել որպես լաոդիկեական: 1856 թվականին ֆիլադելֆիական միլլերական շարժումը վերածվեց լաոդիկեական միլլերական շարժման: Յոթ տարի անց լաոդիկեական միլլերական շարժումը վերջ գտավ, երբ այն դարձավ Յոթերորդ օրվա ադվենտիստների լաոդիկեական եկեղեցին:

Այդ ուղենիշի նախապատկերը նաև 313 թվականն է, երբ ավարտվեց Զմյուռնիայի եկեղեցու ժամանակաշրջանը և սկսվեց Պերգամոնի եկեղեցու ժամանակաշրջանը: Այս համադրության մեջ 1856 թվականին արդար Փիլադելփիայից անարդար Լավոդիկեային անցումը համապատասխանում է 313 թվականին արդար Զմյուռնիայից անարդար Պերգամոնին անցմանը, իսկ անցման կետը նաև ցույց է տալիս, որ այդ ուղենիշը նշան է: Պաշարումը սկսվում է նշանով՝ մի քանի վկաների վկայությամբ: Երբ հարյուր քառասունչորս հազարից բաղկացած երրորդ հրեշտակի շարժումը կնքվում է Ղամեքի մահվան ժամանակ, նրանք կնքվում են և կատարելապես միաբանվում՝ բարձրացվելով որպես դրոշ, քանի որ պաշարման մարգարեական կառուցվածքի առաջին ուղենիշը նշան է:

Հովհաննես Պալեոլոգոսի մահը մատնանշում է իսլամի ուղենիշը, երբ Արևելյան Հռոմը հարկադրաբար ենթարկվում է իսլամին: Երուսաղեմի պաշարումն ու կործանումը հանդես են գալիս որպես Բաբելոնի և Հռոմի երկու վկաներ: Եզեկիելի մեկուկես տարվա ժամանակահատվածը խորհրդանշում է լաոդիկեցիներին, որոնք հրաժարվեցին տեսնել ու լսել հյուսիսի թագավորի գերության մեջ տարվելու մասին նախազգուշական պատգամը: Կեստիոսի նշանը խորհրդանշում է այն փիլադելփիացիներին, որոնք խույս են տալիս հյուսիսի թագավորից: Այդ երկու նշաններն առնչվում են ներքին մարգարեական պատգամին, ինչպես և Ղամեքի 777-ը: Տող առ տող՝ մի խումբը պաշարման ժամանակ գերության է տարվում, իսկ մյուս խումբը խույս է տալիս հյուսիսի թագավորի ձեռքից:

Հովհաննես Պալեոլոգոսի մահը ներկայացնում է արտաքին մարգարեական պատգամը՝ մատնանշելով իսլամի դերն այն ուղենիշում, որտեղ կնքվում են Ղամեքով ներկայացվածները: Երուսաղեմի պաշարման և կործանման ժամանակ փրկվողներն ու գերի ընկնողներն ընդգծում են, որ բնավորությունը դրսևորվում է հենց պաշարման մարգարեական ժամանակաշրջանի ալֆա ուղենիշում: Այդ երկու խմբերը ներկայացված են երկու Ղամեքներով: Մի խումբը նախազգուշացում է հղում Նեշվիլին, իսկ մյուս խումբը հրաժարվում է:

> Եվ Տերն ասաց նրան. «Ուստի ով որ սպանի Կայենին, նրանից յոթնապատիկ վրեժ պիտի առնվի»: Եվ Տերը Կայենի վրա նշան դրեց, որպեսզի նրան գտնողներից ոչ ոք

> չսպանի նրան։ Ծննդոց 4:15։

Ապստամբության նշանը

Կայենը ստացավ իր ապստամբության նշանը։ Նրա ապստամբության նշանն ընկալվում էր որպես նախազգուշացում մարդկությանը, որ եթե սպանեն Կայենին, կարժանանան Աստծու յոթապատիկ դատաստանին։ Որոշ առումով այդ նշանը կարելի է հասկանալ որպես Կայենի համար Աստծու ապահոված պաշտպանություն, սակայն մարգարեական առումով այն համապատասխանում է Աստվածաշնչի վերջին գրքում ներկայացված ապստամբության նախազգուշացնող դրոշմին։ Հայտնության՝ օմեգա գրքի գազանի դրոշմը նախապատկերված էր Ծննդոցի՝ ալֆա գրքի Կայենի ապստամբության նշանով։ Կայենի նշանի մեջ ամփոփված նախազգուշացումն այն է, որ բոլոր նրանք, ովքեր դրսևորում են այն նույն բնավորությունը, որն ուներ Կայենը, նույնպես կմերժվեն և կդատվեն Աստծու կողմից։ Կայենի վրա դրված նշանը համապատասխանում է գազանի դրոշմին, իսկ նախազգուշացումն ընդգծում է Կայենի՝ իր եղբորը սպանելով դրսևորած ապստամբությունը չընդօրինակելու պատվիրանը. այդ ապստամբությունը Հայտնությունում ներկայացված է որպես գազանի պատկեր։ Կայենի արարքն ընդօրինակելը նշանակում է կերտել Կայենի պատկերը։ Կայենի համար սահմանվեց յոթապատիկ կատարողական դատաստան, իսկ Կայենից հաշված վեցերորդ սերնդում Ղամեքն ընդունեց, որ կրկնել էր իր հոր մեղքը, բայց իր դատաստանը լինելու էր յոթ անգամ յոթանասունապատիկ։

> Եվ Ղամեքն ասաց իր կանանց. «Ադդա՛ և Սելլա՛, լսե՛ք իմ ձայնը. ո՛վ Ղամեքի կանայք, ականջ դրե՛ք իմ խոսքին, որովհետև ես մի մարդ սպանեցի ինձ հասցրած վերքի համար և մի պատանի՝ ինձ հասցրած հարվածի համար։ Եթե Կայենի վրեժը յոթնապատիկ պիտի առնվի, ապա հիրավի Ղամեքինը՝ յոթանասունյոթնապատիկ»։ Ծննդոց 4:23, 24։

Նախորդ համարն այն ընդամենը երեք դեպքերից առաջինն է, երբ Աստծու Խոսքում թվերը ներկայացվում են բազմապատկման ձևով։ Վերջինը նման է առաջինին։

> Այն ժամանակ Պետրոսը մոտեցավ նրան և ասաց. «Տե՛ր, եթե եղբայրս մեղանչի իմ դեմ, քանի՞ անգամ ներեմ նրան. մինչև յո՞թ անգամ»։ Հիսուսը նրան ասաց. «Ես քեզ չեմ ասում՝ մինչև յոթ անգամ, այլ՝ մինչև յոթանասուն անգամ յոթ»։ Մատթեոս 18:21, 22։

Յոթանասուն անգամ յոթը չորս հարյուր իննսուն է, և սրբազան պատմության մեջ կան չորս հարյուր իննսուն տարի տևող երեք ժամանակաշրջաններ, որոնցից յուրաքանչյուրը փորձաշրջան է ներկայացնում։ Սրբարանի, թագավորների և զորքի համար ներկայացված են չորս հարյուր իննսունական տարվա ժամանակաշրջաններ։ Թագավորներին վերաբերող ժամանակաշրջանը սկսվեց մ. թ. ա. 1097 թվականին՝ Սավուղի օծմամբ, և շարունակվեց մինչև Նաբուգոդոնոսորի առաջին պաշարումը՝ մ. թ. ա. 607 թվականին, երբ Դանիելը գերեվարվեց։

Սրբարանին հատկացված չորս հարյուր իննսուն տարվա փորձաշրջանն սկսվեց մ. թ. ա. 1006 թվականին՝ Սողոմոնի տաճարի նվիրագործմամբ, և շարունակվեց մինչև մ. թ. ա. 516 թվականին հետաքսորյան տաճարի նվիրագործումը։ Զորքի համար չորս հարյուր իննսուն տարիները տևեցին մ. թ. ա. 457 թվականից մինչև մ. թ. 34 թվականը։

Կայենի՝ յոթնապատիկ դատաստանի մասին նախազգուշական պատգամից և նշանից սկսվող և Ղամեքի յոթանասուն անգամ յոթնապատիկին հասնող ընթացքը ներկայացնում է չորս հարյուր իննսուն տարվա խորհրդանշական փորձաշրջան։ Կայենի նշանով խորհրդանշվող ապստամբությունը ներկայացվում է որպես հետզհետե սաստկացող՝ համահունչ ջրհեղեղն ուղարկելու Աստծու շարժառիթին։

> Եվ Աստված տեսավ, որ մարդու չարությունը մեծ էր երկրի վրա, և որ նրա սրտի մտքերի ամեն մի հղացում մշտապես միայն չար էր։ Եվ Տերը զղջաց, որ մարդուն ստեղծել էր երկրի վրա, և իր սրտում վշտացավ։ Եվ Տերն ասաց. «Երկրի երեսից պիտի բնաջնջեմ իմ ստեղծած մարդուն՝ թե՛ մարդուն, թե՛ անասուններին, թե՛ սողուններին և թե՛ երկնքի թռչուններին, որովհետև զղջում եմ, որ ստեղծել եմ նրանց»։ Ծննդոց 6:5–7։

Կայենի վեցերորդ սերնդի Ղամեքը ներկայացվում է որպես ապստամբների առանձնահատուկ դաս՝ ի հակադրություն Սեթի տոհմի Ղամեքի։ Երկու Ղամեքների վկայություններն էլ մատնանշում են փորձաշրջանի ավարտը. մեկը՝ 490 թվի արտահայտմամբ, իսկ մյուսը՝ իր մահով։ Երկուսն էլ պարունակում են թվային խորհրդաբանություն, որն անմիջականորեն առնչվում է հաղթանակած եկեղեցու եռամաս կազմությանը։ Կայենի Ղամեքը համապատասխանում է թագավորներին, սրբարանին և զորքին վերաբերող երեք 490-ամյա ժամանակաշրջաններին, իսկ Սեթի Ղամեքը պարունակում է յոթ թվի կնիքը՝ մարգարեի, քահանայի և թագավորի համար։ Սեթի Ղամեքը Հայտնության տասնչորսերորդ գլխի երեք հրեշտակներից երկրորդն է, իսկ Կայենի Ղամեքը երրորդ հրեշտակն է, որը ներկայացնում է գազանի, նրա պատկերի, դրոշմի և նրա անվան թվի մասին նախազգուշացումը։ Հայտնության տասնչորսերորդ գլխի 9/11 համարները մատնանշում են նրանց, ովքեր ստանում են Կայենի անեծքը։

> Եվ երրորդ հրեշտակը հետևեց նրանց՝ բարձր ձայնով ասելով. Եթե որևէ մեկը երկրպագի գազանին և նրա պատկերին և նրա դրոշմն ընդունի իր ճակատին կամ իր ձեռքին, նա կխմի Աստծու բարկության գինուց, որն անխառն լցված է նրա ցասման բաժակի մեջ. և կտանջվի կրակով ու ծծմբով սուրբ հրեշտակների առջև և Գառան առջև։ Եվ նրանց տանջանքի ծուխը բարձրանում է հավիտյանս հավիտենից. և ցերեկ ու գիշեր հանգիստ չունեն նրանք, ովքեր երկրպագում են գազանին և նրա պատկերին, և ամեն ոք, ով ընդունում է նրա անվան դրոշմը։ Հայտնություն 14:9–11։

Հայտնություն 15:2-ը ցույց է տալիս, թե ովքեր են նրանք, ում խորհրդանշում է Սեթի տոհմից Ղամեքը՝

> Եվ տեսա ապակե ծովի նման մի բան՝ կրակով խառնված, և նրանց, ովքեր հաղթանակ էին տարել գազանի, նրա պատկերի, նրա դրոշմի և նրա անվան թվի

> նկատմամբ՝ կանգնած ապակե ծովի վրա, Աստծու քնարները ձեռքներին։ Հայտնություն 15։2։

Սեթի տոհմից Ղամեքն իր մահով նշանավորում է դռան փակվելը։ Կայենի տոհմից Ղամեքը դռան փակվելը նշանավորում է փորձաշրջանի չորս հարյուր իննսուն տարիներով։ Կայենի նշանը պետք է դիտվեր որպես նախազգուշացում այնպիսի բնավորության դեմ, որը դրսևորում էր երեք հիմնական մարգարեական հատկանիշ։ Նա հրաժարվեց Աստծու սահմանած կարգով Աստծուն երկրպագելուց. նա նախանձալից կատաղություն դրսևորեց և սպանեց իր կրտսեր եղբորը և, երրորդ՝ հրաժարվեց ապաշխարելուց։

Կայենը խախտել էր Տասը պատվիրանների առաջին տախտակի պատվիրանները, որոնք սահմանում են մարդու հարաբերությունն Աստծու հետ, իսկ երկրորդ տախտակը սահմանում է մարդու հարաբերությունը մարդու հետ։ Նրա ապստամբության նշանը ցույց էր տալիս, որ նա անօրեն է և չի ապաշխարել։ Կայենն ու Ղամեքը մատնանշում են երրորդ հրեշտակի փակ դուռը՝ մոտալուտ կիրակնօրյա օրենքի հաստատման ժամանակ։ Ենովքը, Մաթուսաղան, Ղամեքն ու Նոյը ներկայացնում են այն պատմությունը, որը սկսվում է Ենովքով ներկայացված առաջին հրեշտակի գալուստով և շարունակվում Ղամեքի՝ որպես երկրորդ հրեշտակի գալուստով, ապա Մաթուսաղայի՝ որպես կեսգիշերային աղաղակի գալուստով, որը զորացնում է Ղամեքի՝ երկրորդ հրեշտակի պատգամը, իսկ այնուհետև Նոյը՝ որպես երրորդ հրեշտակ, մատնանշում է ջրհեղեղի փակ դուռը։

Ղամեքը մահացավ ջրհեղեղից հինգ տարի առաջ, և դա մատնանշում է շուտով ընդունվելիք կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ դռան փակվելուն նախորդող հինգ խորհրդանշական տարիները։ Հենց Ղամեքի՝ 777 տարեկանում մահվան պահին է ավարտին հասցվում հաղթական եկեղեցու կնքումը։ Այնուհետև՝ տապանի դուռը գերբնական կերպով փակվելուց յոթ օր առաջ, կենդանիները սկսեցին մտնել տապան։

Մաթուսաղայի մահվան օրը այդ յոթ օրերից առաջինն էր։ Դռան փակվելուց առաջ տրված վերջին նախազգուշացումը երկակի պատգամ էր՝ կենդանիների տեսանելի ցուցադրությունը՝ զուգորդված մի մարգարեության կատարմամբ, որը հնչել էր երբևէ մահացած ամենաերկարակյաց մարդու ողջ կյանքի ընթացքում։ Այդ մարգարեությունը պարփակված էր Մաթուսաղայի անվան մեջ, որը նշանակում է՝ «երբ նա մահանա, այն կգա»։

Մարդկությանը տրվող վերջին նախազգուշացման պատգամը մարգարեական անհրաժեշտությամբ պետք է լինի երկակի պատգամ, ինչպես պատկերված է կենդանիների գաղթի այն յոթ օրերով, որոնք սկսվեցին Մաթուսաղայի մահով՝ ի կատարումն Ենովքի այն մարգարեության, որը հռչակվել էր նրա որդու անվան միջոցով։ Կենդանիների գաղթի յոթ օրերը ցույց են տալիս, որ Մաթուսաղայի մահվան և գաղթող կենդանիների երկակի պատգամը երրորդ հրեշտակի կնքման պատգամն է։ Հիսուսը միշտ վերջը պատկերում է սկզբի միջոցով, իսկ Հայտնության գրքում Հայտնության տասնութերորդ գլխի երրորդ հրեշտակին միանում է չորրորդ համարի

երկրորդ ձայնը, ճիշտ այնպես, ինչպես կեսգիշերային աղաղակը միացավ երկրորդ հրեշտակի պատգամին: Վերջին նախազգուշացման պատգամը միշտ ներկայացվում է որպես ներքին և արտաքին պատգամ, ինչպես պատկերված է Հայտնության գրքի եկեղեցիների և կնիքների մարգարեական փոխհարաբերությամբ: Դանիելի գրքի տասնմեկերորդ գլխում վերջին նախազգուշացման պատգամը հյուսիսի և արևելքի պատգամն է: Նոյի օրերում Մաթուսաղան և գաղթող կենդանիները վերջին նախազգուշացման երկակի պատգամն էին:

777 նշանը կրող Ղամեքի մահը համապատասխանում է պաշարման սկզբին, երբ մահացավ Եզեկիելի կինը: Հենց այդ ժամանակ են կնքվում Մեթի տոհմագծով ներկայացված հավատարիմները, և հենց այդ ժամանակ են Կայենի տոհմագծով ներկայացվածները ստանում դրոշմը: Ենովքն Ադամից սկսած յոթերորդն էր, և նա ներկայացնում է ալֆա ուղենիշը մի ժամանակաշրջանում, որն ավարտվում է թե՛ վերջին, թե՛ առաջին սերնդով՝ երկուսն էլ ներկայացված ութ թվով: Երկու Ղամեքներն էլ մատնանշում են փորձաշրջանի ավարտը, իսկ Ղամեքի մահը խորհրդանշում է պաշարման սկզբում փորձաշրջանի դռան փակ լինելը:

Ենովքը մարգարեական պատմության ալֆան էր, և մարգարեական անհրաժեշտության բերումով նա պետք է մատնանշի մարգարեական պատմության մի օմեգա: Այդ օմեգան ներկայացնում են այն ութ հոգիները, որոնք հին աշխարհից անցան նոր աշխարհ՝ առանց մահ ճաշակելու: Ենովքն ու այդ ութ հոգիները մահ չտեսան նախքան նոր երկիր հասնելը: Հին աշխարհն ավարտվեց կենդանիների գաղթի յոթ օրերի ընթացքում, իսկ նոր աշխարհն սկսվեց յոթ անանձրև օրերով: Ապա, 17-րդ օրվանից սկսած, հինգ ամիս շարունակ միայն անձրև էր տեղում, մինչև որ Աստված հինգ ամսվա ավարտին՝ տասնյոթերորդ օրը, կասեցրեց անձրևը:

Հինգ ամիս

Հայտնության իններորդ գլխում հինգ ամսվա վերաբերյալ երկու վկա կա, և այդ գլխում կան երեք առանձին ժամանակային մարգարեություններ: Առաջին հինգ ամիսը ներկայացված է հինգերորդ համարում. երկրորդ հինգ ամիսը՝ տասներորդ համարում, իսկ երեք հարյուր իննսունմեկ տարին և տասնհինգ օրը՝ տասնհինգերորդ համարում: 5-րդ, 10-րդ և 15-րդ համարները մատնանշում են իսլամի ժամանակային մարգարեությունը՝ մարգարեական ժամանակաշրջանի սկզբում հինգ ամսվա երկու վկաներով: 5-րդ և 10-րդ համարները երկուսն էլ մատնանշում են հինգ ամսվա ժամանակահատված, ուստի, տող առ տող, հինգերորդ և տասներորդ համարները միասին կազմում են տասնհինգ: Այսպիսով, առաջին հինգ ամիսը 15 է, իսկ երեք հարյուր իննսունմեկ տարին և տասնհինգ օրը ներկայացված են 15-րդ համարում: 5-րդ, 10-րդ և 15-րդ համարների հաջորդականությունն ու կառուցվածքը մատնանշում են երկու տասնհինգ, իսկ առաջին երկու համարներում, որոնք միասին կազմում են տասնհինգ, կան հարյուր հիսուն տարվա երկու ժամանակային մարգարեություններ:

Տասնհինգերորդ համարում տրվում է երեք հարյուր իննսունմեկ տարվա և տասնհինգ օրվա ժամանակային մարգարեությունը: Քրիստոսը տասնհինգ թիվը ներհյուսել է երեք

համարների մեջ և, օգտագործելով հենց այդ նույն համարներում ներկայացված մարգարեական ժամանակը, Նա տարբերակեց հինգերորդ և տասներորդ համարների գումարմամբ արտահայտված 15 թիվը՝ տասնհինգերորդ համարի հետ համադրելիս տասնհինգի կրկնապատկում ստեղծելու նպատակով։ Այնուհետև Քրիստոսը բոլոր երեք փոխկապակցված մարգարեություններն էլ եզրափակեց տասնհինգ օրով։

Գլխի բանալին 627 թվականի Նինվեի ճակատամարտն է, որին հինգ տարի անց՝ 632 թվականին, հաջորդում է Մուհամմեդի մահը՝ սկիզբ դնելով առաջին հնգամսյա մարգարեությանը։ Մուհամմեդի մահից տասը տարի անց Պարսկաստանի զորքերը ոչնչացվեցին՝ Մուհամմեդի այն կանխատեսմանը համապատասխան, որ երկու տերություններն էլ՝ Պարսկաստանն ու Հռոմը, պարտվելու էին։ Հետևաբար, Հայտնության 9-րդ գլուխը սկսվում է պատմության մի գծով, որի սկզբնակետը Պարսկաստանի և Հռոմի միջև տեղի ունեցած Նինվեի ճակատամարտն է։ Այնուհետև՝ հինգ տարի անց, Մուհամմեդը մահանում է, և այդպիսով սկսվում են 5-րդ համարի հարյուր հիսուն տարիները։ Տասը տարի անց՝ 642 թվականին, Պարսկաստանը պարտվում է Նեհավենդի ճակատամարտում։ Իսլամը Նեհավենդի ճակատամարտը կոչեց «հաղթանակների հաղթանակ»։ Հայտնության 9-րդ գլխի առաջին տասնհինգ տարիները ներկայացնում են հնգամյա մի ժամանակահատված, որին հաջորդում է տասնամյա մի ժամանակահատված։ Վերջին ժամանակային մարգարեությունն իր լրումին հասավ 1840 թվականի օգոստոսի 11-ին։ Այդ իրադարձությունից տասը օր առաջ Ջոսայա Լիչը հրապարակեց օսմանյան գերիշխանության դադարման մասին իր նորացված կանխատեսումը։ Հայտնության 9-րդ գլխում ներկայացված իսլամի վերջին տասնհինգ օրերը Ջոսայա Լիչի աշխատանքի միջոցով բաժանվում են հինգ օրվա, որոնց հաջորդում են տասը օր, քանի որ Հիսուսը միշտ վերջը պատկերում է սկզբի միջոցով։

Այս հարցերի քննարկումը կշարունակենք հաջորդ հոդվածում։